

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 22 grudnia 1936 r.

w sprawie zmiany statutu organizacji przymusowej „Polski Eksport Naftowy”.

Na podstawie art. 1 ust. (1) pkt a), c), g), h), j), k), ustawy z dnia 18 marca 1932 r. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 7, poz. 83) i § 99 ust. 1) statutu organizacji „Polski Eksport Naftowy” (załącznik do rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 marca 1933 r. — Monitor Polski Nr 78, poz. 101), zarządzam, co następuje:

§ 1. Zmieniając statut organizacji „Polski Eksport Naftowy”, nadaje mu brzmienie ustalone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Ilekroć w załączniku tym jest mowa o ustawie lub o ustawie z dnia 18 marca 1932 r., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 18 marca 1932 r. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 7, poz. 83), a przez rozporządzenie z dnia 30 stycznia 1936 r. należy rozumieć rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 stycznia 1936 r. o organizacji przymusowej „Polski Eksport Naftowy” (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 99).

§ 3. Statut w brzmieniu nadanym mu w załączniku wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1937 r.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Antoni Roman.

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 grudnia 1936 r. (poz. 534).

S T A T U T

ORGANIZACJI PRZYMUSOWEJ „POLSKI EKSPORT NAFTOWY”.

CZĘŚĆ I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Nazwa, siedziba, osobowość prawna.

§ 1. Nazwa organizacji brzmi: „Polski Eksport Naftowy”.

Siedzibą organizacji jest miasto Lwów.

„Polski Eksport Naftowy” posiada osobowość prawną z odpowiedzialnością ograniczoną do majątku organizacji, bez odpowiedzialności uczestników za jej zobowiązania.

„Polski Eksport Naftowy” może nabywać prawa, zaciągać zobowiązania, oraz wносить skargi i być pozywanym.

„Polski Eksport Naftowy” podlega wpisaniu do rejestru handlowego.

Cele organizacji.

§ 2. Celem „Polskiego Eksportu Naftowego” jest regulowanie, na zasadzie centralizacji, obrotu zagranicznego olejem skalnym i produktami naftowymi, oraz wypełnianie innych zadań, nałożonych nań z mocy przepisów prawnych.

Dla przeprowadzenia tych zadań „Polski Eksport Naftowy”:

a) oznacza ilości produktów naftowych, które mają być przez uczestników wydzielone do eksportu (ustalenie masy eksportowej),

b) dokonywa czynności, związanych z eksportem i importem oleju skalnego (ropy) i produktów naftowych,

c) dokonywa czynności, zmierzających do stwierdzenia cen krajowych i eksportowych za produkty naftowe,

d) przeprowadza rozdział sum z Funduszu Naftowego (§ 60),

e) kontroluje wykonywanie przez uczestników ich obowiązków, wynikających tak z niniejszego statutu, jak i z ustawy z 18 marca 1932 r. oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń i zarządzeń,

f) może w razie potrzeby brać udział w przedsiębiorstwach handlu zagranicznego, jak również zakładać oddziały tak w kraju, jak i za granicą,

g) dokonywa wszelkich czynności administracyjnych, potrzebnych dla wykonania postanowień statutu,

h) wykonywa wszelkie inne czynności, które okazały się potrzebne lub wskazane dla należytego zrealizowania zadań organizacji, określonych w ustępie pierwszym, — a ponadto może wykonywać za zgodą Komisarza Rządowego inne czynności, zlecone przez uczestników w zakresie obrotu naftowego.

Uczestnicy.

§ 3. Uczestnikami „Polskiego Eksportu Naftowego” są wszystkie, znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorstwa naftowo-rafineryjne, gazolinowe i inne, wytwarzające produkty naftowe.

Przedsiębiorstwa, które oddały swój surowiec do przeróbki zakładowi innego przedsiębiorstwa, pozostają uczestnikami „Polskiego Eksportu Naftowego” z wszystkimi obowiązkami i prawami w odniesieniu do ilości produktów, uzyskanych z tego surowca, o ile poszczególne przepisy tego statutu nie zawierają postanowień odmiennych (§ 54).

Jeżeli przedsiębiorstwo jest prowadzone nie przez właściciela, lecz przez dzierżawcę lub inną osobę, posiadającą prawo bezpośredniej dyspozycji wytwarzanymi produktami, wówczas prawa i obowiązki uczestnika wykonuje dzierżawca lub te inne osoby.

W razie wątpliwości, kto reprezentuje prawa i obowiązki danego przedsiębiorstwa, uważa się za zastępcę przedsiębiorstwa tę osobę, która została zgłoszona władzy przemysłowej.

Obowiązki i prawa uczestników.

§ 4. Uczestnicy obowiązani są do przestrzegania postanowień niniejszego statutu, oraz wykonywania uchwał i zarządzeń władz i organów „Polskiego Eksportu Naftowego”, wydanych w ramach ich uprawnień.

Uczestnicy obowiązani są do podporządkowania się zarządzeniom Komisarza Rządowego, wydany w ramach jego uprawnień.

Uczestnicy obowiązani są nadsyłać wszelkie wymagane przez Zarząd raporty w oznaczonych przezeń terminach, a potrzebne dla należytego wykonania nałożonych na „Polski Eksport Naftowy” obowiązków.

Poza tym obowiązki oraz prawa uczestników normują szczegółowe przepisy statutu.

Kontrola.

§ 5. „Polski Eksport Naftowy” ma prawo kontrolowania przez swoje organa tak w poszczególnych zakładach, jak i składach i biurach handlowych prawdziwości danych, udzielanych mu przez uczestników. „Polskiemu Eksportowi Naftowemu” przysługuje prawo kontroli ksiąg, rachunków, faktur i t. d.

Uczestnicy obowiązani są w tym celu umożliwić organom „Polskiego Eksportu Naftowego” korzystanie z ich laboratoriów i personelu.

Materiały i informacje, uzyskane przez „Polski Eksport Naftowy” i jego organa, a stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, mogą być użyte wyłącznie dla celów „Polskiego Eksportu Naftowego”. Naruszenie tego postanowienia pociąga za sobą odpowiedzialność, wynikającą z odpowiednich przepisów prawnych.

Majątek.

§ 6. Majątek „Polskiego Eksportu Naftowego” stanowią nabyte przezeń nieruchomości, wierzytelności i fundusze gotówkowe.

Kwoty wpłacane na jego rachunek, a przeznaczone do rozdziału pomiędzy uczestników, nie stanowią majątku „Polskiego Eksportu Naftowego”.

Rok operacyjny, budżet i koszty utrzymania.

§ 7. Rokiem operacyjnym „Polskiego Eksportu Naftowego” jest rok kalendarzowy.

§ 8. Organizacja „Polski Eksport Naftowy” nie jest obliczona na zysk i funkcjonuje na podstawie corocznego uchwalanego przez Radę Nadzorczą, a zatwierdzonego przez Ministra Przemysłu i Handlu, na wniosek Komisarza Rządowego, budżetu.

Gdyby się okazało, że opłaty preliniowane nie wystarczają na pokrycie wydatków, będzie uchwalony dodatkowy budżet i podany do zatwierdzenia — oraz wyznaczone będą na tej podstawie dodatkowe opłaty.

Budżet „Polskiego Eksportu Naftowego” składa się:

- a) z części administracyjnej, obejmującej wydatki na administrację i nadzór rządowy. Koszty, przewidziane w części administracyjnej budżetu, obowiązani są pokrywać wszyscy uczestnicy w drodze uiszczania opłat, wymierzanych przez Zarząd proporcjonalnie do masy eksportowej, wydzielonej uczestnikom w danym roku. Wywózowy: opłaty, obliczone na podstawie masy eksportowej za ostatnie sześć miesięcy, winny być wpłacane kwartalnie z góry,
- b) z części handlowej, obejmującej zwrot wydatków, związanych z czynnościami handlowymi.

Koszty, przewidziane w części handlowej budżetu, obowiązani są pokrywać uczestnicy, biorący udział w dostawach eksportowych, proporcjonalnie do łącznych kwot fakturowych, rekalkulowanych na parytet Borysław, za dostawy eksportowe dokonane w roku operacyjnym.

Uczestnicy ci wpłacają zaliczkowo na każdy kwartał z góry co najmniej jedną czwartą uchwalonego preliniarnego rocznych wydatków w stosunku do łącznych kwot fakturowych, rekalkulowanych na parytet Borysław, za ich dostawy eksportowe w kwartale poprzedzającym o jeden kwartał kwartał obliczeniowy.

Koszty „Polskiego Eksportu Naftowego”, związane z czynnościami importowymi, pokrywają importerzy.

Ostateczne rozliczenie opłat tak za część administracyjną, jak i handlową budżetu „Polskiego Eksportu Naftowego”, następuje w miesiąc po przyjęciu przez Zgromadzenie Uczestników zamknięć rachunkowych za dany rok operacyjny.

Nieuiszczone w terminie opłaty będą ściągane w drodze administracyjnej w myśl art. 6 ustawy.

Władze organizacji.

9. Władzami „Polskiego Eksportu Naftowego” są:

- Zgromadzenie Uczestników,
- Rada Nadzorcza,
- Komitet Handlowy,
- Zarząd.

§ 10. Nadzór nad organizacją wykonywa Komisarz Rządowy, mianowany przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Przy organizacji funkcjonuje Stały Sąd Polubowny.

Zgromadzenie Uczestników.

§ 11. Zgromadzenia Uczestników są zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Zgromadzenie Uczestników odbywa się raz do roku, najpóźniej w maju.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Uczestników zostaje zwołane bądź na żądanie Komisarza Rządowego, bądź z inicjatywy Rady Nadzorczej lub Zarządu, bądź też na pisemne życzenie dwu lub więcej uczestników, przedstawiających łącznie przynajmniej 10% masy eksportowej, a za zgodą Komisarza Rządowego na życzenie przynajmniej pięciu uczestników, choćby nie przedstawiali łącznie 10% masy eksportowej; wnioskodawcy winni podać przedmiot obrad.

Zgromadzenie Uczestników zwołuje Zarząd przez ogłoszenie w „Monitorze Polskim” przynajmniej na 14 dni przed dniem zebrania, z podaniem terminu i miejsca zebrania, oraz przedmiotu obrad. Ponadto Zarząd zawiadamia o tym każdego uczestnika listem poleconym. Nieotrzymanie zawiadomienia w drodze listownej nie powoduje nieważności Zgromadzenia, o ile ogłoszenie w „Monitorze Polskim” ukazało się w przepisany terminie.

§ 12. Do ważności uchwał Zgromadzenia Uczestników wymagana jest obecność uczestników, reprezentujących przynajmniej połowę uprawnionych głosów.

W razie braku powyższego warunku następne Zgromadzenie odbywa się w terminie, oznaczonym z góry przez Zarząd w ogłoszeniu pierwotnym.

Zgromadzenie w drugim terminie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych głosów.

§ 13. Na Zwyczajnym Zgromadzeniu Uczestników ma każdy uczestnik tyle głosów, ile dziesięciotonowych wagonów masy eksportowej zostało mu wydzielone w roku kalendarzowym, poprzedzającym rok, w którym odbywa się Zgromadzenie.

Na Nadzwyczajnych Zgromadzeniach ma każdy uczestnik tyle głosów, ile dziesięciotonowych wagonów masy eksportowej zostało mu wydzielone w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy przed dniem zwołania Zgromadzenia.

Ułamki ponad połowę wagonu uważa się za cały wagon, ułamki mniejsze nie znajdują uwzględnienia.

Każdy uczestnik ma jednak przynajmniej jeden głos.

§ 14. Na 10 dni przed Zgromadzeniem Uczestników Zarząd sporządza spis uczestników, z wyszczególnieniem wyrażonej w wagonach masy eksportowej każdego z nich, a to stosownie do § 13 statutu, i umożliwi każdemu uczestnikowi zapoznanie się z tym spisem.

Zarzuty przeciwko danym, zawartym w spisie, można zgłaszać Zarządowi najpóźniej na trzy dni przed dniem Zgromadzenia.

W razie nieuwzględnienia tych zarzutów przez Zarząd rozstrzyga przed terminem Zgromadzenia Komisarz Rządowy.

Uprawnieni przedstawiciele uczestników mogą brać udział w Zgromadzeniu osobiście lub przez zastępcę.

Zarówno uprawnieni przedstawiciele uczestników, jako też ich zastępcy, winni przed rozpoczęciem Zgromadzenia złożyć pisemne pełnomocnictwo, upoważniające ich do wzięcia udziału w Zgromadzeniu.

§ 15. Uchwały Zgromadzenia Uczestników zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał w sprawach, wyszczególnionych w § 17 pkt. c) i pkt. d), które wymagają większości 70% oddanych głosów.

§ 16. Zgromadzenie Uczestników zagaja Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, po czym spośród osób, uprawnionych do uczestnictwa w zebraniu, wybiera się zwykłą większością głosów przewodniczącego. Przewodniczący powołuje dwóch asesorów i sekretarza, który sporządza protokół.

Protokół winien zawierać: spis wszystkich uczestników, reprezentowanych na Zgromadzeniu, oraz osób uprawnionych w ich imieniu do głosowania, liczbę głosów, którą każdy z uczestników rozporządza, oraz krótki przebieg obrad i zapadłe uchwały.

Protokół podpisuje przewodniczący, asesorowie i sekretarz.

Odpis protokołu winien być przesłany wszystkim uczestnikom oraz Komisarzowi Rządowemu w terminie dni 15-tu po odbyciu Zgromadzenia.

§ 17. Do zakresu działania Zgromadzenia Uczestników należy:

- wyбір Rady Nadzorczej,
- zatwierdzanie rocznych zamknięć rachunkowych i sprawozdań z czynności „Polskiego Eksportu Naftowego”, oraz udzielanie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej za działalność w roku operacyjnym,
- upoważnianie Zarządu do zawierania umów o nabycie i pozbycie nieruchomości lub praw, odnoszących się do nieruchomości; uchwała w sprawie nabycia nieruchomości lub praw do nich wymaga uchwalenia specjalnych środków finansowych, przy czym uczestnicy, którzy oświadczyli się przeciw tej transakcji, nie mogą być zmuszeni do takich świadczeń,
- uchwalanie wniosków o zmianę statutu,
- uchwalanie sposobu likwidacji „Polskiego Eksportu Naftowego”,
- powzięcie uchwał co do wszystkich innych spraw, które mogą być przekazane Zgromadzeniu Uczestników przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza.

§ 18. Rada Nadzorcza składa się najwyżej z trzynastu członków.

Do Rady Nadzorczej mogą być wybrane jedynie osoby, będące właścicielami przedsiębiorstw lub ich firmowymi zastępcami, posiadające obywatelstwo polskie, zamieszkałe stale na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i niepozbawione z mocy wyroku sądowego zdolności do piastowania urzędów publicznych.

Członkowie Rady Nadzorczej sprawują swoje czynności aż do wyboru nowej Rady na następnym dorocznym Zgromadzeniu Uczestników, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w ostatnim ustępie § 19.

Członkowie Rady Nadzorczej nie pobierają za swoje czynności żadnego wynagrodzenia, ani też zwrotu kosztów podróży.

§ 19. Wybór członków Rady następuje w ten sposób, że każde 10% ogólnej masy eksportowej, przyjętej jako podstawa do obliczenia głosów (§ 13), uprawnia do wyboru jednego członka Rady.

Grupa przedsiębiorstw naftowo-rafineryjnych o wytwórczości do 4.000 tonn rocznie każde oraz grupa przedsiębiorstw gazolinowych o tej samej maksymalnej wytwórczości każde wybierają po jednym członku Rady, choćby dana grupa nie reprezentowała 10% masy eksportowej. Głosowanie w tych grupach odbywa się zwykłą większością głosów, przy czym każdy uczestnik posiada jeden głos.

Jeżeli uczestnikom pozostaną przy głosowaniu według ustępu pierwszego niewykorzystane ilości głosów, reprezentujące razem co najmniej 6% masy eksportowej, a maksymalna liczba członków Rady Nadzorczej nie została jeszcze wybrana, wówczas uczestnicy ci mogą wybrać dodatkowo tymi pozostałymi głosami brakujących członków. Wybór następuje większością głosów, a wybranym będzie kandydat, na którego padną głosy, reprezentujące przynajmniej 6% masy eksportowej. Jeżeli żaden z kandydatów nie otrzyma tej ilości głosów, dalsze głosowanie nie ma miejsca i ilość członków Rady ogranicza się do ilości dotąd wybranych.

W razie wygaśnięcia mandatu członka Rady wskutek utraty przezeń biernego prawa wyboru, jak również w razie ustąpienia członka Rady z jakiegokolwiek innego powodu, uzupełnia się skład Rady Nadzorczej drogą kooptacji kandydata, przedstawionego przez uczestników, których głosami był wybrany ustępujący członek.

§ 20. Niezwłocznie po dokonaniu wyboru zbiera się Rada Nadzorcza pod przewodnictwem Komisarza Rządowego i wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę. Wybór odbywa się w głosowaniu kartkami, osobno na przewodniczącego i osobno na jego zastępcę; wybrany zostaje członek Rady, na którego padła największa ilość głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

§ 21. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywać się winny najmniej cztery razy w roku.

Zwołuje je przewodniczący, a w razie jego nieobecności lub niemożności sprawowania urzędu jego zastępca, listami poleconymi, rozesłanymi co najmniej na pięć dni przed dniem posiedzenia z podaniem przedmiotu obrad.

Poza tym, przewodniczący może zwołać posiedzenie Rady według swego uznania, obowiązując za jest je zwołać w terminie dni siedmiu na życzenie Komisarza Rządowego, Zarządu lub co najmniej trzech członków Rady; cel posiedzenia winien być podany na piśmie.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej konieczne jest zaproszenie wszystkich jej członków w sposób określony ustępem drugim, tudzież obecność przynajmniej siedmiu z nich.

Członka Rady może zastąpić na posiedzeniu z prawem głosowania inny członek Rady. Pełnomocnictwo winno być udzielone na piśmie i

wręczone przewodniczącemu na początku posiedzenia.

W razie braku zastrzeżonej w ustępie czwartym ilości członków Rady następne posiedzenie Rady Nadzorczej odbywa się w terminie, oznaczonym z góry w pierwotnym zaproszeniu.

Posiedzenie w drugim terminie jest ważne bez względu na ilość obecnych.

Każdy członek Rady posiada jeden głos.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej mają prawo brać udział członkowie Zarządu z głosem doradczym.

Uchwały Rady zapadają większością oddanych głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Z uchwał Rady Nadzorczej spisuje się protokół. Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia, a odpisy winny być rozesłane wszystkim członkom Rady Nadzorczej, Zarządowi oraz Komisarzowi Rządowemu.

§ 22. Do zakresu działania Rady Nadzorczej należy:

- ogólny nadzór nad działalnością Zarządu,
- wyбір Dyrektora, którego zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu; gdyby Rada Nadzorcza na dwóch po sobie następujących posiedzeniach, — przy czym drugie, ponownie zwołane, nie może się odbyć później, niż w siedem dni po pierwszym, — nie dokonała wyboru Dyrektora, to mianowany on będzie, — a w następstwie i odwołany być może, — na wniosek Komisarza Rządowego przez Ministra Przemysłu i Handlu; odwołanie wybranego Dyrektora następuje drogą uchwały Rady Nadzorczej albo na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu,
- powoływanie i odwoływanie — na wniosek Dyrektora — zastępców Dyrektora i prokurentów,
- zawieranie umów służbowych z członkami Zarządu,
- zastępowanie interesów organizacji w sprawach przeciwko Dyrektorowi,
- uchwalanie instrukcji dla Zarządu,
- uchwalanie preliminarzy budżetowych,
- uchwalanie wniosków co do zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności „Polskiego Eksportu Naftowego”, które mają być przedstawione Zgromadzeniu Uczestników,
- przygotowanie wniosków i stawianie ich na Zgromadzeniu Uczestników,
- powzięcie uchwał co do zwołania Zgromadzenia Uczestników, jako też zwoływanie go, jeżeli Zarząd zaniecha tego w przypadkach i terminach ustalonych przez statut,
- czuwanie nad wykonaniem uchwał Zgromadzenia Uczestników,
- powzięcie uchwał co do zakładania oddziałów tak w kraju, jak i za granicą (§ 2 pkt f),
- dokonywanie zmian w ugrupowaniu produktów z § 33,
- coroczne przeprowadzanie przez wydelegowanych spośród siebie trzech członków lub przez zaprzysiężonego księgowego rewizji ksiąg i rachunków organizacji i składanie z wyników tej czynności sprawozdania Zgromadzeniu Uczestników i Komisarzowi Rządowemu, oraz stawianie na Zgromadzeniu Uczestników wniosku co do udzielenia absolutorium Zarządowi,
- uchwalanie zmiany okresu, stanowiącego podstawę kontyngentowania (§ 40),
- składanie Ministrowi Przemysłu i Handlu wniosków w sprawie racjonalizacji produkcji oleju skalnego (pkt k) ust. 1 art. 1 ustawy),
- wyrażanie opinii i uchwalanie wniosków mających związek z celami i działalnością organizacji.

Komitet Handlowy.

§ 23. Komitet Handlowy składa się z członków, delegowanych przez uczestników, którzy w ciągu dwunastu miesięcy, poprzedzających o jeden miesiąc dany miesiąc, brali udział w eksporcie.

Uczestnicy, których udział w eksporcie wszystkich produktów łącznie w określonych wyżej dwunastu miesiącach wynosił mniej, aniżeli 1% dla każdego, mają prawo delegować wspólnie jednego członka do Komitetu Handlowego.

W razie zgłoszenia przez tego rodzaju uczestników dwóch lub więcej kandydatów zostaje wybrany członkiem ten kandydat, na którego padną głosy, reprezentujące największy procent masy eksportowej.

Każdy uczestnik, uprawniony do delegowania, wyznaczy delegata i jednego lub dwóch zastępców listem firmowo podpisanym, złożonym na ręce Zarządu. Delegacja jest ważna aż do odwołania jej tą samą drogą. Niemianowanie przez uczestnika swego delegata nie ma wpływu na prawomocność obrad i uchwał Komitetu Handlowego.

Oświadczenia złożone i głosy oddane przez każdego delegata lub zastępcę wiążą bezwzględnie i nieodwołalnie uczestnika, który go delegował.

Członka Komitetu Handlowego może zastąpić na posiedzeniach z prawem głosowania inny członek Komitetu. Pełnomocnictwo winno być udzielone na piśmie i wręczone przewodniczącemu na początku posiedzenia.

Uczestnicy, którzy w myśl § 51 zaliczeni zostali do grupy przedsiębiorstw mniejszych, nie będących w stanie wytwarzać produktów, odpowiadających wymaganiom rynków zagranicznych, mają prawo delegować do Komitetu Handlowego wybranego spośród siebie zwykłą większością głosów jednego przedstawiciela, który nie ma prawa głosowania.

Członkami Komitetu Handlowego mogą być osoby, posiadające obywatelstwo polskie, zamieszkające stale na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i nie pozbawione z mocy wyroku sądowego zdolności do piastowania urzędów publicznych.

Komitet Handlowy może kooptować członków z głosem doradczym.

Członkowie Komitetu Handlowego nie otrzymują za swoje czynności żadnego wynagrodzenia, ani też zwrotu kosztów podróży.

§ 24. Posiedzenia Komitetu Handlowego zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy, obowiązany zaś jest je zwołać w terminie dni siedmiu na życzenie Komisarsza Rządowego lub co najmniej dwóch członków Komitetu Handlowego; cel posiedzenia powinien być podany na piśmie.

Na posiedzenia Komitetu Handlowego zaprasza Zarząd członków listami, podającymi przedmiot obrad i termin posiedzenia; listy te z reguły winny być wysłane co najmniej na trzy dni przed datą posiedzenia. W wypadkach nagłych możliwe jest zaproszenie także w inny sposób na termin wcześniejszy.

Na posiedzeniach Komitetu Handlowego przewodniczą delegaci na zmianę w porządku alfabetycznym firm uczestników.

W posiedzeniach Komitetu Handlowego biorą udział członkowie Zarządu.

§ 25. Do ważności uchwał wymagana jest obecność członków, reprezentujących co najmniej 60% uprawnionych głosów, i zwykła większość oddanych głosów.

Do ważności uchwał w sprawach wymienionych w § 28 pkt d), e), f), g), h) wymagana jest obecność co najmniej 75% uprawnionych głosów i większość 75% oddanych głosów.

W razie braku quorum posiedzenie Komitetu Handlowego odbywa się w następnym dniu po przednim o tej samej godzinie i w tym samym przedmiocie obrad. Uchwały powyższe na tym posiedzeniu są ważne bez względu na ilość reprezentowanych głosów z wyjątkiem spraw, wymienionych w poprzednim ustępie.

Przeciw uchwale w sprawach wymienionych w pkt d) i pkt e), § 28 przysługują mniejszości uczestników, reprezentujących co najmniej 20%, prawo odwołania się do Sądu Polubownego.

Uchwały Komitetu Handlowego mogą również zapasć w drodze pisemnego, telegraficznego, telefonicznego lub bezpośredniego oświadczenia się członków lub ich zastępców na ręce Zarządu, przy czym do ważności uchwał wymagane są warunki, ustalone w poprzednich ustępach.

Każda uchwała Komitetu Handlowego bez względu na to, czy zapadła ona na posiedzeniu Komitetu Handlowego, czy też w sposób wymieniony w poprzednim ustępie, winna być zaprotokółowana przez Zarząd i rozesłana wszystkim członkom Komitetu Handlowego oraz Komisarzowi Rządowemu.

§ 26. Każdy członek Komitetu Handlowego ma tyle głosów, ile pełnych dziesięciotonowych wagonów wynosił w powyższym dwunastomiesięcznym okresie (§ 23) łączny eksport wszystkich produktów uczestnika lub uczestników, którzy go delegowali.

Zarząd poda do dnia 20-go każdego miesiąca do wiadomości uczestników, którzy w okresie wymienionych dwunastu miesięcy brali udział w eksporcie, ilość produktów wyeksportowanych przez każdego uczestnika i stosunki procentowe do całego eksportu w tym okresie w każdej grupie (§ 33) i w ogólnej sumie.

Przy ustalaniu cen dla poszczególnych produktów ilość głosów, przysługująca każdemu z członków Komitetu Handlowego, będzie obliczana w sposób powyżej określony według cyfr eksportu danej grupy produktowej (§ 33).

§ 27. Komitet Handlowy może dla pewnych spraw wybrać spośród swoich członków Komisję.

Komisja te mogą mieć charakter opiniotwórczy, lub też Komitet Handlowy może przeleć na nie swoje uprawnienia. W drugim wypadku wybór Komisji winien zapasć jednogłośnie, a decyzje tej Komisji są równoznaczne z uchwałami Komitetu Handlowego.

Regulamin dla Komisji uchwalą Komitet Handlowy.

§ 28. Do zakresu działania Komitetu Handlowego należy:

a) układanie programu sprzedaży,

- b) uchwalanie instrukcji dla Zarządu w zakresie cen i warunków sprzedaży,
- c) określanie cen minimalnych (§ 71),
- d) decydowanie w sprawie ustanowienia i odwołania przedstawicieli, agentów i komisantów,
- e) decydowanie w sprawie zawarcia przez „Polski Eksport Naftowy” umów z towarzystwami magazynowymi i przeładunkowymi,
- f) upoważnianie Zarządu do zawierania konwencji i układów z organizacjami i odbiorcami zagranicznymi i zatwierdzanie tychże,
- g) zatwierdzanie umów wyłącznościowych (§ 72),
- h) decydowanie w sprawie nadania poszczególnym rynkom charakteru wyłącznościowego (§ 72),
- i) kontrola Zarządu w sprawach handlowych, a w szczególności kontrola rozliczeń ze sprzedaży.

Zarząd.

§ 29. Zarząd składa się z Dyrektora i jednego lub dwóch jego zastępców.

W razie nieobecności Dyrektora lub niemożności wykonywania przezeń czynności w prawa jego i obowiązki wchodzi zastępca Dyrektora lub prokurent, wyznaczeni przez Dyrektora.

Podpis organizacji „Polski Eksport Naftowy” następuje w ten sposób, że pod wypisaną, wydrukowaną lub wyciętą nazwą „Polski Eksport Naftowy” podpisuje się bądź Dyrektor i jego zastępca, bądź jeden z powyższych łącznie z jednym prokurentem, bądź też dwóch prokurentów.

§ 30. Zarząd zastępuje „Polski Eksport Naftowy” we wszelkich aktach prawnych i handlowych, z w szczególności przed sądami i władzami.

Zarząd działa na podstawie niniejszego statutu, uchwał Zgromadzenia Uczestników, jako też uchwał i instrukcji, wydanych przez Radę Nadzorczą oraz Komitet Handlowy.

Zarząd sprawuje wszelkie czynności „Polskiego Eksportu Naftowego”, niezastrzeżone innym władzom i jest odpowiedzialny za należyty tok prac organizacji, oraz przestrzeganie przez siebie postanowień niniejszego statutu.

Dyrektor jest uprawniony do czynienia wydatków w ramach zatwierdzonego budżetu i decyduje o przyjęciu i oddaleniu urzędników.

Dyrektor i jego zastępcy są odpowiedzialni za swoje czynności wobec „Polskiego Eksportu Naftowego” w takim mierze, w jakiej, w myśl obowiązujących ustaw, odpowiedzialni są członkowie zarządu spółek akcyjnych.

Sprawozdania ze swej działalności składa Zarząd Radzie Nadzorczej, a raz do roku, po zamknięciu roku operacyjnego, także i Ministrowi Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Komisarsza Rządowego.

§ 31. Członkom Zarządu i prokurentom nie wolno zajmować się żadnymi interesami, wchodzącymi w zakres przemysłu i handlu naftowego, ani we własnym ani w cudzym imieniu, ani należeć do przedsiębiorstw, zajmujących się takimi interesami, w charakterze wspólników, zaradców, członków Rady Nadzorczej, lub jakimkolwiek innym, poza interesami, które przeprowadzają w imieniu „Polskiego Eksportu Naftowego”.

Członkowie Zarządu i prokurenti nie mogą również bez zgody Rady Nadzorczej zajmować płatnych stanowisk w innych gałęziach przemysłu i handlu.

CZĘŚĆ II.

MASA EKSPORTOWA.

Pojęcie masy eksportowej.

§ 32. Produkty otrzymane z przeróbki ropy lub gazu ziemnego (skrót „produkty”) wyodrębnia się w poszczególne grupy produktowe (§ 33).

Te ilości produktów, należących do jednej z grup, jakie uczestnicy obowiązani są wydzielac z wytwórczości dla eksportu, tworzą masę eksportową danej grupy, która nie może być zbywaną na rynku krajowym.

Grupy produktów masy eksportowej.

§ 33. Przez poszczególne grupy produktów rozumie się następujące kategorie produktów naftowych:

Grupa I. Benzyna: c. g. do 0.790, destylacja według Englera co najmniej 95% do 215°C, tolerancja według norm P. K. N. O ile produkt o c. g. do 0.790 nie posiada określonych wyżej właściwości, natenczas zalicza się go do grupy III.

Grupa II. Gazolina: ciśnienie według Reida maksymalnie 1.55 atmosfery przy 38°C, destylacja według Englera przynajmniej 90% objętości przy 150°C, przy użyciu wody chłodzącej o temperaturze między + 2 do + 5°C; tym samym straty de-

stylacyjne nie mogą być wyższe, niż 10% objętości. Gazolina, nieodpowiadająca właściwościami wyżej określonym, nie stanowi wytwórczości tak długo, jak długo znajduje się w zapasach zakładu gazolinowego — natomiast wszelkie ilości gazoliny wysłane, choćby ona nie odpowiadała przepisany wyżej właściwościom, zalicza się do wytwórczości gazoliny.

Grupa III. Nafta: c. g. do 0.845, destylacja według Englera nie mniej, jak 90% do 310°C, punkt mętnienia nie wyżej — 5°C. O ile produkt o c. g. od 0.791 do 0.845 nie posiada określonej pod III właściwości, zalicza się do grupy IV.

Grupa IV. Olej gazowy, oleje lekkie, napędowe i opalowe:

a) olej gazowy i oleje lekkie o c. g. od 0.846 do 0.890, stygnośności nie wyżej + 8°C,

b) olej napędowy o c. g. od 0.891 do 0.940 o lepkości nie wyżej 2,6 przy 20°C,

c) oleje opalowe — odpadowe produkty z destylacji rozkładowej o c. g. do 0.965 o p. zapalności poniżej 110°C i wolne od podatku spożywczego pozostałości destylacyjne o c. g. powyżej 0.975, oraz odpadowe produkty o c. g. powyżej 0.965 przy 15°C.

Grupa V. Oleje smarowe: c. g. powyżej 0.890, zapalność powyżej 140°C, opłacające obecnie podatek spożywczy 7,70 złotych.

Grupa VI. Parafina: w stanie stałym o p. krzepnięcia od 36° do 80°C, oraz świece parafinowe.

Grupa VII. Wazelina: produkt o p. kroplenia powyżej + 30°C i zawartości popiołu nie wyżej 0,1%, asfaltu 0,2%, wolny od kwasów, alkali i wszelkich obcych domieszek.

Grupa VIII. Asfalt: pozostałość ropna o c. g. około 1 i p. krzepn. według Kraemer-Sarnowa powyżej 20°C.

Grupa IX. Koks: pozostałość ropna stała, która przynajmniej w 90% nie rozpuszcza się w benzolu.

Grupa X. Olej wagonowy: według właściwości ustalonych przez Ministerstwo Komunikacji i przez to Ministerstwo odebrany.

W razie wątpliwości co do zaliczania poszczególnych produktów do właściwych grup, rozstrzyga Komisarz Rządowy po zasięgnięciu fachowej opinii, a w szczególności opinii Katedry Technologii Nafty Politechniki Lwowskiej.

Na wniosek Zarządu lub któregośkolwiek z uczestników może Rada Nadzorcza po wysłuchaniu fachowej opinii, a w szczególności Katedry Technologii Nafty Politechniki Lwowskiej, dokonać po zatwierdzeniu przez Komisarsza Rządowego zmian w ugrupowaniu produktów.

§ 34. Uczestnicy mogą zaofiarować „Polskiemu Eksportowi Naftowemu” do sprzedaży w eksporcie produkty z grupy I, II, III (§ 33) o właściwościach niezupełnie odpowiadających określeniom § 33, a „Polski Eksport Naftowy”, w miarę możliwości, sprzedaż takich dokona. Rzeczywiście wysyłki takich produktów na eksport będą zaliczane pod względem wytwórczości i ekspedycji do tej grupy, do którejby należały ze względu na przepisy podatku konsumcyjnego przy wysyłce ich na rynek krajowy; w tym wypadku nie mają zastosowania postanowienia drugiego zdania w grupie I i drugiego zdania w grupie III, § 33.

§ 35. Produkty o c. g. powyżej 0.845, nieodpowiadające swymi właściwościami poszczególnym grupom od IV do IX włącznie (półprodukty), nie tworzą „grupy produktowej”. Jednakże w razie wysyłki takich półproduktów na rynek krajowy lub zagraniczny, wysłane ilości będą zaliczane pod względem wytwórczości i ekspedycji do tej grupy, do którejby należały ze względu na przepisy o podatku konsumcyjnym przy wysyłce ich na rynek krajowy.

§ 36. Produkty i półprodukty z destylacji rozkładowej (krakingowej) winny być pod względem wytwórczości, a zatem wydzielenia do masy eksportowej i wynikającego z niej przydziału krajowego, traktowane identycznie, jak produkty otrzymane na innej aparaturze rafinerijnej.

Produkty niewydzielone do masy eksportowej.

§ 37. 1) Przy wysyłce produktów mieszanych, t. j. składających się częściowo z produktów pochodzenia ropnego (mieszanki spirytusowo-benzynowe i t. d.), obciążą odpowiednią grupę produktów tylko ilości składnika pochodzenia ropnego, użytego do zestawienia tej mieszaniny.

2) Produkty, wymienione w § 33, zużyte do wytworzenia w obrębie podatkowym zakładu przerobczego smarów stałych, pomniejszają wytwórczość danej grupy produktów. Smary stałe nie podlegają wydzieleniu do masy eksportowej i mogą być w całości zbywane w kraju. Produkty (§ 33), użyte do wytworzenia smarów stałych wyeksportowanych, potrąca się z masy eksportowej danych produktów.

3) Produkty uboczne, nieobjęte § 33, jak: kwasy naftowe, sulfokwasy i mydła naftowe o zawartości składników zmydlających się w co najmniej 15% kwasów odpadkowych, ziemie okrzemkowe o zawartości parafiny do 15%, nie podlegają wydzieleniu do masy eksportowej i mogą w całości być zbywane w kraju.

4) Uczestnicy, którzy zamierzaliby wystąpić produkty atypowe, niewymienione w pkt. 3 niniejszego paragrafu, a które do produktów nie miałyby podlegać wydzieleniu do masy eksportowej, winni uzyskać pisemne zezwolenie „Polskiego Eksportu Naftowego”, zatwierdzone przez Komisarza Rządowego. Powyższe zezwolenie określi jednocześnie warunki, którym te produkty i ich zbyty winny podlegać. Takie zezwolenie może być wydane jednakże tylko o tyle, o ile produkty te tworzą nową konsumpcję, służą do innych celów, niż produkty zużyte do ich wytworzenia, i nie mogą zastąpić produktów objętych § 33. W tym wypadku odlicza się od masy eksportowej ilości produktów (§ 33), zużyte na wytworzenie tych atypowych produktów.

W wypadku niezatwierdzenia powyższego zezwolenia Komisarz Rządowy określi, czy produkty naftowe, zużyte do wytworzenia produktów atypowych, traktowane być mają według pkt. 1, czy też pkt. 2.

5) Gdyby zaszła potrzeba uregulowania zbytu produktów, o których mowa w pkt. 3 i 4, Komisarz Rządowy może wydać zarządzenie, regulujące ich zbyty na zasadach ogólnych, określonych niniejszym statutem.

Sposób obliczania masy eksportowej.

§ 38. „Polski Eksport Naftowy” określa dla poszczególnych grup produktów na każdy miesiąc z góry procent wytwórczości, jaki każdy uczestnik będzie obowiązany wydzielać do masy eksportowej.

Podstawą dla obliczenia tych procentów są dane statystyczne, dotyczące:

1) łącznej wytwórczości produktów w poszczególnych grupach i

2) wysokości zbytu krajowego w odpowiednich miesiącach roku poprzedniego, z uwzględnieniem zaszłych w międzyczasie zmian.

Przez „wytwórczość” rozumie się te ilości wytwarzanych produktów, które ze względu na stwierdzone własności należą do poszczególnych grup według § 33, oraz te ilości półproduktów, które zostały faktycznie na kraj i eksport wysłane według drugiego zdania § 35.

Przez „wysokość zbytu krajowego” rozumie się ilości produktów, wywiezionych z zakładów przerobczych na rynek krajowy, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 48.

Przez „rynek krajowy” rozumie się obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 39. Procent dla określenia masy eksportowej dla grupy I i II § 33, t. j. benzyny i gazoliny, oblicza się łącznie i w ogóle w kwestiach, dotyczących masy eksportowej i obrotu handlowego, są obie te grupy traktowane łącznie.

Dla ilościowego obliczenia masy eksportowej poszczególnych zakładów gazolinowych odlicza się od ich wytwórczości gazoliny 10% tytułem manka.

§ 40. Obliczenie procentu masy eksportowej na dany miesiąc dokonywa się w sposób następujący:

Od ilości produktów, objętych każdą grupą, wytworzonych przez wszystkich uczestników, obliczonej na podstawie przeciętnej z okresu trzech miesięcy, o jeden miesiąc poprzedzających miesiąc obliczeniowy (np. dla miesiąca czerwca obliczenie następuje według sumy wytwórczości za miesiące: luty, marzec i kwiecień, dzielonej przez trzy), odejmuje się łączny zbyty krajowy danej grupy, przewidziany na ten miesiąc, i tak otrzymaną różnicę dzieli się przez wytwórczość, a iloraz mnoży się przez sto według wzoru:

$$\frac{\text{wytwórczość mniej zbyty krajowy}}{\text{wytwórczość}} \times 100.$$

W wyniku tego obliczenia otrzymuje się procent, który wskazuje, jaka część wytwórczości ma być wydzielona do masy eksportowej danej grupy w okresie obliczeniowym (przez „okres obliczeniowy” rozumie się okres, dla którego dokonywa się obliczenia).

W powyższy sposób określony procent jest procentem zasadniczym. Oblicza się według niego masę eksportową uczestników, korzystających z uprawnień, przewidzianych w § 51.

Dla uczestników, niekorzystających z wymienionych uprawnień, podany powyżej procent zasadniczy ulega poprawieniu, przez odejście od przypuszczalnego zbytu krajowego w miesiącu obliczeniowym przyjętej do obliczenia wytwórczości uczestników korzystających z uprawnień § 51 i przez wprowadzenie tak zmienionego zbytu krajowego do powyższego wzoru.

Dla przedsiębiorstw nieposiadających wytwórczości w okresie podstawowym dla obliczenia masy eksportowej (przedsiębiorstwa świeżo uruchomione oraz wznawiające przerobę po dłuższej przerwie), ilości, jakie będą one obowiązane wydzielić w pierwszych dwóch miesiącach do masy eksportowej, oraz ilości, jakie będą miały prawo wysłać w tymże czasie na rynek krajowy, może wyznaczyć Komisarz Rządowy na zasadach, odbiegających od ustalonych w niniejszym paragrafie, z których jednak z ogólnymi zasadami określania masy eksportowej i przydziałów krajowych.

Na wniosek któregośkolwiek z uczestników może Rada Nadzorcza dokonać zmiany okresu, stanowiącego podstawę kontyngentowania dla prowizorycznego obliczenia masy eksportowej i przydziału krajowego na każdy miesiąc. Uchwała Rady Nadzorczej podlega zatwierdzeniu Komisarza Rządowego.

§ 41. Ustalone w myśl powyższych zasad procenty wraz z wynikającymi z nich ilościami wagowymi, a więc tak ilościami, które dane przedsiębiorstwo winno wydzielić do masy eksportowej, jak i ilościami, które ma prawo wysłać na rynek krajowy (przydział krajowy), podawane będą przez „Polski Eksport Naftowy” do wiadomości wszystkich uczestników.

Procenty te i wynikające z nich ilości zostają poprawione na wniosek Komisarza Rządowego w razie powstania zmian w ogólnej produkcji ropy, w łącznej wytwórczości produktów naftowych, w zapotrzebowaniu rynku krajowego lub z powodu innych ważnych okoliczności.

Każdy uczestnik ma prawo zgłosić do Zarządu wniosek o zmianę procentu masy eksportowej. Od decyzji Zarządu w sprawach zmiany procentów masy eksportowej przysługuje uczestnikom prawo odwołania się do Komisarza Rządowego.

§ 42. Obliczenia masy Eksportowej, dokonane na poszczególne miesiące, są prowizoryczne.

Po upływie pierwszego półrocza przeprowadza się na podstawie rzeczywistej wytwórczości i zbytu krajowego tegoż półrocza rozliczenie wyrównawcze. Rozliczenie to jest również prowizoryczne.

Ostateczne rozliczenie przeprowadza się dla roku kalendarzowego na podstawie rzeczywistych cyfr wytwórczości i zbytu krajowego w wymienionym roku kalendarzowym, najpóźniej w marcu za rok ubiegły.

Celem tych rozliczeń jest, by ilości poszczególnych produktów, wydzielone za cały rok przez poszczególnych uczestników do masy eksportowej, były równomierne w stosunku do rzeczywistych wytwórczości danych produktów tych uczestników.

Gdyby się okazało, że masa eksportowa danego uczestnika, wynikająca z rozliczenia półrocznego, jest mniejsza lub większa od masy, wydzielonej na podstawie miesięcznych rozliczeń, wówczas następuje wyrównanie przez zmniejszenie lub zwiększenie masy eksportowej tej samej grupy produktów danego uczestnika w najbliższym miesiącu. Podobnie wyrównanie masy eksportowej z rozliczenia rocznego ma nastąpić najpóźniej w miesiącu kwietniu.

W wypadkach uzasadnionych Zarząd może przedłużyć okres wyrównawczy wyników tak półrocznego, jak i rocznego rozliczenia do trzech miesięcy.

W razie niemożności przeprowadzenia wyrównania, wynikającego z rocznego rozliczenia, w powyższym czasie Zarząd za aprobatą Komisarza Rządowego może postanowić wyrównanie w formie odszkodowania pieniężnego. Wysokość tego odszkodowania obliczy Zarząd według różnicy między ceną krajową a eksportową, jaka była aktualna przeciętnie w roku, w którym nastąpiło przekroczenie. Kwotę tę rozdziela się na uczestników, którzy wskutek powyższego przekroczenia nie uczestniczyli w dostawach na rynek krajowy w takich rozmiarach, jakie przysługiwały im według niniejszego statutu.

Wyrównanie to winno nastąpić do dnia 14 od daty doręczenia rozliczenia przez Zarząd.

§ 43. Instrukcje wyjaśniające do postanowień § 40 — § 42 włącznie wydaje w razie potrzeby Komisarz Rządowy.

Wysyłki na rynek krajowy.

§ 44. Ilości produktów, jakie dane przedsiębiorstwo ma prawo wysłać na rynek krajowy (przydział krajowy) w myśl postanowień § 41, jak również ilości zwolnione z masy eksportowej do wysyłki na rynek krajowy w myśl §§ 46, 47 i 51, podaje Komisarz Rządowy do wiadomości organów Kontroli Skarbowej, sprawujących nadzór nad zakładami.

Odpis tego zawiadomienia otrzymuje właściwy zakład.

§ 45. W razie niewykorzystania przez uczestnika ilości, przypadających mu w danym miesiącu do zbycia na rynku krajowym, wysyłka pozostałych ilości może nastąpić w miesiącach następnych. Ilości te nie mogą wszakże przekraczać połowy prowizorycznego przydziału tego produktu, należnego uczestnikowi na dany miesiąc. Zarząd może jednakże w wypadkach uzasadnionych w drodze wyjątku zezwolić na wysłanie większych ilości, niż wymienione powyżej. Przeciw decyzji Zarządu przysługuje prawo odwołania do Komisarza Rządowego.

§ 46. Jeżeli zapotrzebowanie krajowe pewnego produktu w danym miesiącu przekracza przeciętną wytwórczość w okresie podstawowym dla obliczenia masy eksportowej i przydziałów krajowych, Komisarz Rządowy na wniosek Zarządu zezwoli na wysyłki wyrównawcze z masy eksportowej na rynek krajowy.

§ 47. Komisarz Rządowy na pisemną prośbę uczestników, którzy wskutek nierównomiernego zapotrzebowania instytucji państwowych nie mogą wykonać w danym miesiącu dostaw dla tych instytucji z przyznanych im na tenże miesiąc przydziałów krajowych, może zezwolić na wysyłkę w tym celu produktów z masy eksportowej.

Powstałe z tego powodu przekroczenie musi być wyrównane przez uczestnika innym uczestnikom najpóźniej do końca następnego kwartału kalendarzowego, licząc od chwili powstania przekroczenia.

Komisarz Rządowy może również zezwolić na wyrównanie przekroczenia, powstałego na skutek wykonania dostaw rządowych, w formie odszkodowania pieniężnego. Wysokość tego odszkodowania obliczy się według różnicy między ceną krajową a eksportową, jaka była aktualna przeciętnie w okresie, w którym nastąpiło przekroczenie. Kwotę tę rozdzieli się na uczestników, którzy z powodu wykonania dostaw rządowych z ilości wydzielonych na eksport nie uczestniczyli w zwiększonych dostawach na rynek krajowy w odpowiednim stosunku do przysługujących im, według niniejszego statutu, ilości. Rozdział kwoty nastąpi w takim samym stosunku procentowym, w jakim zmniejszyły się dostawy tych uczestników na rynek krajowy.

Obrót międzyrafineryjny.

§ 48. Przy wysyłkach produktów, należących do grup I i II § 33, z jednych zakładów naftowo-rafineryjnych lub gazolinowych oraz innych, wytwarzających produkty naftowe, do drugich takich zakładów, zakład wysyłający obowiązany jest do każdorazowego zawiadomienia o tym „Polskiego Eksportu Naftowego” i podania, czy wysyłka nastąpiła z ilości przeznaczanej do obrotu krajowego, czy też z masy eksportowej. Za prawdziwość tego oświadczenia odpowiada wysyłający. Gdy wysyłka nastąpiła z ilości, przeznaczanej do obrotu krajowego, to ilość tę uważa się dla zakładu wysyłającego, jako zbyty krajowy i powiększa o ilość otrzymaną przydział krajowy produktów grupy I i II zakładu odbierającego. Jeżeli wysyłka nastąpiła z masy eksportowej, to wysyłka ta powiększy masę eksportową zakładu odbierającego, a zmniejszy masę eksportową zakładu wysyłającego. Jeśli zakład na podstawie § 51 uzyska prawo wysłania na rynek krajowy swej masy eksportowej, wówczas zakładowi odbierającemu te produkty powiększy się kontyngent krajowy produktów grupy I i II o odebraną ilość.

Obrót międzyrafineryjny półproduktami, określonymi w § 35 oraz produktami, należącymi do grup III — IX włącznie § 33, jest również dopuszczalny za każdorazowym uwiadomieniem „Polskiego Eksportu Naftowego”. Produkty wytworzone z półproduktów zaliczane będą do wytwórczości zakładu przerabającego. Przesyłane zaś w obrocie międzyrafineryjnym produkty odliczane będą od wytwórczości zakładu wysyłającego, a doliczane do wytwórczości zakładu odbierającego.

Jeżeli wysyłki wymienione w ustępach poprzednich następują z zakładu niekorzystającego z uprawnień § 51 do zakładu korzystającego z takich uprawnień, lub z zakładu korzystającego z takich uprawnień do zakładu korzystającego z większych ulg, niż zakład wysyłający, wówczas zalicza się je do zbytu krajowego zakładu wysyłającego.

Zużycie własne.

§ 49. Ilości produktów, zużyte dla celów opałowych, napędowych i smarowych w obrębie zakładów przerobczych, które je wytworzyły, zalicza się do zbytu krajowego — natomiast zużyte do celów powyższych półprodukty i pozostałości nie są zaliczane do wytwórczości, chociażby mogły być zaliczone do grupy IV i V § 33.

§ 50. Produkty magazynowane w rafineriach, zniszczone w wypadku siły wyższej, uważa się jako wyekspediowane bez obciążenia kontyngentów krajowych.

Uczestnicy korzystający z uprawnień, przewidzianych w §§ 7 i 8 rozporządzenia z dnia 30 stycznia 1936 r. (art. 1 ust. 1 pkt. g) ustawy z dnia 18 marca 1932 r.).

§ 51. Przedsiębiorstwa, które według uznania Ministra Przemysłu i Handlu nie są w możności wytwarzać produktów, odpowiadających wymaganiom rynków zagranicznych, będą mogły zwalniać się od eksportu przez uiszczanie opłat, wynoszących:

- 1) dla przedsiębiorstw naftowo-rafineryjnych:
 - a) o wytwórczości do 600 ton rocznie — 10% różnicy między ceną krajową a eksportową danego produktu,
 - b) o wytwórczości do 1.300 ton rocznie — 40% tej różnicy,
 - c) o wytwórczości do 3.000 ton rocznie — 65% tej różnicy,
 - d) o wytwórczości do 4.000 ton rocznie — 75% tej różnicy;
- 2) dla przedsiębiorstw gazolinowych:

- a) o wytwórczości do 300 ton rocznie — 10% tej różnicy,
- b) o wytwórczości do 4.000 ton rocznie — 80% tej różnicy.

§ 52. Uczestnicy, którzy chcą uzyskać uznanie Ministra Przemysłu i Handlu o zaliczenie ich w dany rok do przedsiębiorstw mniejszych, nie będących w możności wytworzenia produktów odpowiadających wymaganiom rynków zagranicznych, muszą złożyć za pośrednictwem Zarządu podania wraz z oświadczeniem o zamierzonej wysokości wytwórczości w danym roku kalendarzowym.

Jeżeli Minister Przemysłu i Handlu wyda orzeczenie, iż uczestnikowi służy prawo korzystania ze zwolnień wymienionych w § 51, Zarząd zaliczy go do odpowiedniej grupy.

Uczestnik, chcący w ciągu roku zmienić wysokość swej wytwórczości, winien o tym donieść natychmiast Zarządowi, który zaliczy go do odpowiedniej grupy z § 51 i przeprowadzi wyrównanie opłat.

§ 53. W celu ustalenia, czy przedsiębiorstwu naftowo-rafineryjnemu przysługuje prawo korzystania z uprawnień przewidzianych w § 51, oraz w celu zaliczenia go do właściwej grupy, wlicza się do ogólnej jego wytwórczości:

- a) ilości wytworzonych z ropy produktów i półproduktów w danym roku obliczeniowym,
- b) ilości wytworzonych produktów z przeróbki półproduktów, pochodzących z poprzedniego roku obliczeniowego,
- c) ilości wytworzonych produktów z przeróbki półproduktów, dowiezionych w roku obliczeniowym.

§ 54. Uczestnicy, którzy nie przerabiają surowca lub półproduktów we własnym zakładzie, lecz oddają je do przeróbki innym uczestnikom, nie mogą korzystać z ulg, wymienionych w § 51.

§ 55. Uczestnicy, zaliczeni do jednej z grup, wymienionych w § 51, mogą swą wytwórczość rozłożyć dowolnie na poszczególne miesiące roku kalendarzowego. Wysyłki na rynek krajowy w jednym miesiącu nie mogą jednak być większe:

- a) dla przedsiębiorstw o wytwórczości do 600 ton a przedsiębiorstw gazolinowych do 300 ton — niż jedna-trzecia,
- b) dla przedsiębiorstw o wytwórczości ponad 600 ton do 1.300 ton, z wyłączeniem gazolinowych — niż jedna-piąta,
- c) dla przedsiębiorstw o wytwórczości powyżej 1.300 ton do 4.000 ton, a przedsiębiorstw gazolinowych powyżej 300 ton do 4.000 ton — niż jedna-ósma

całorocznej wytwórczości, choćby z wytwórczości miesięcznej inaczej wynikało.

§ 56. Dla obliczenia opłat, przewidzianych w § 51, ustala „Polski Eksport Naftowy” co miesiąc ceny krajowe i eksportowe dla każdej grupy produktów (§ 33).

Ceny krajowe są obliczane na zasadzie wszystkich transakcji hurtowych, dokonanych na rynku krajowym w miesiącu obliczeniowym. Ceny te rekalkuluje się na parytet Borysław, po czym po potrąceniu podatku spożywczego i obrotowego oblicza się na ich podstawie przeciętne ceny miesięczne.

Wszyscy uczestnicy obowiązani są składać „Polskiemu Eksportowi Naftowemu” co miesiąc wykaz transakcji hurtowych produktami zbytnymi na rynku krajowym, a to według grup niniejszego statutu (§ 33), z podaniem cen rzeczywiste użytych i rekalkulowanych na parytet Borysław. W razie potrzeby Zarząd, za zgodą Komisarza Rządowego, zarządzi dostarczenie danych dotyczących także transakcji detalicznych i składowych.

Ceny eksportowe są ustalane na zasadzie cen wszystkich transakcji eksportowych, dokonanych przez uczestników w poprzedzającym okresie trzymiesięcznym. Na podstawie tych cen, zrealkulowanych na parytet Borysław, oblicza się przeciętną cenę miesięczną dla każdej grupy. (W ten sposób cena przeciętna np. dla miesiąca maja oblicza się na podstawie transakcji, dokonanych w lutym, marcu i kwietniu).

Ustalone w powyższy sposób ceny krajowe i eksportowe podlegają zatwierdzeniu przez Komisarza Rządowego, po czym Zarząd podaje je do wiadomości wszystkich uczestników.

§ 57. Opłaty za zwolnienie od eksportu i wysłane w danym miesiącu na rynek krajowy ilości winny być obliczone w następnym miesiącu.

Obliczenia te są prowizoryczne.

Ostateczne obliczenia opłat przeprowadza się po upływie roku kalendarzowego na podstawie ostatecznego rozliczenia masy eksportowej.

Obliczenia opłat (wymiar opłat), sporządzone przez „Polski Eksport Naftowy”, podpisuje Komisarz Rządowy.

§ 58. Uiszczenie opłaty powinno nastąpić w terminie do dnia czternastu od dnia otrzymania wymiaru.

Komisarz Rządowy może odroczyć termin zapłaty najwyżej o dalsze dni trzydzieści.

W razie nieuiszczenia opłaty w terminie, będą wstrzymane danemu zakładowi wysyłki z masy

eksportowej na rynek krajowy, aż do czasu zapłaty zaległych kwot.

Do zaległych sum będą doliczane odsetki zwłoki w wysokości 1/2% miesięcznie, za czas od dnia powstania zaległości aż do jej wyrównania. Opłata, niewpłacona w terminie, będzie ściągana wraz z odsetkami w drodze postępowania przymusowego w administracji.

§ 59. Od wymiaru opłat służy odwołanie do Ministra Przemysłu i Handlu. Odwołanie powinno być wniesione na ręce Komisarza Rządowego w ciągu dni czternastu od dnia doręczenia wymiaru. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia opłat.

Fundusz Naftowy.

§ 60. Opłaty, wynikające z obliczeń według § 57, będą wnoszone do Pocztowej Kasy Oszczędności na rachunek specjalny pod nazwą „Fundusz Naftowy”.

Sumy, uzyskane z tych opłat, przeznaczone będą według zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu:

- a) na Fundusz Popierania Wiertnictwa Naftowego,
- lub
- b) rozdzielane między przedsiębiorstwa, niekorzystające ze zwolnień od eksportu (§ 51), w stosunku do ilości, o jakie ich kontyngenty wewnętrzne uległy zmniejszeniu wskutek tych zwolnień.

W przypadku, przewidzianym w punkcie b), rozdział przeprowadza „Polski Eksport Naftowy” w sposób poniżej ustalony.

§ 61. Kwoty z „Funduszu Naftowego”, które Minister Przemysłu i Handlu przeznaczy zgodnie z § 60 pkt. b) do rozdziału między przedsiębiorstwa, niekorzystające ze zwolnień od eksportu (§ 51), rozdziela Zarząd.

W tym celu Zarząd stwierdzi, w jakim stosunku tym przedsiębiorstwom zostały zmniejszone ich kontyngenty wewnętrzne na skutek wysyłania masy eksportowej na rynek krajowy przez uczestników, korzystających z uprawnień § 51.

§ 62. Podstawą do obliczenia będzie wyrażona wagą masa eksportowa uczestników, niemających prawa korzystania ze zwolnień od eksportu, z okresu, z którego opłaty na „Fundusz Naftowy” przeznaczył Minister Przemysłu i Handlu do rozdziału.

Opłaty na „Fundusz Naftowy”, wymierzone na każdą grupę produktów (§ 33), rozdzielać będą w stosunku masy eksportowej poszczególnego uczestnika w tej grupie do sumy tych mas.

Produkty grup I i II § 33 statutu będą traktowane w tym obliczeniu i rozdziale łącznie, jako jedna grupa.

§ 63. Przedsiębiorstwa, które mimo zwolnienia od eksportu całość lub część swej masy eksportowej wysyłają za granicę, uczestniczą w rozdziale ilościami faktycznie w okresie obliczeniowym wysyłanymi na eksport.

§ 64. Rozliczenia przeprowadzane są:

- a) prowizorycznie na podstawie ilości masy eksportowej, wynikającej z półrocznego rozliczenia masy eksportowej i przydziałów krajowych wg § 42 statutu; na zasadzie tego rozliczenia rozdzielane będą kwoty, wynikające z wymiaru opłat na „Fundusz Naftowy” z okresu od stycznia do czerwca włącznie;
- b) ostatecznie na podstawie rocznego obliczenia masy eksportowej i przydziałów krajowych, przewidzianego według § 42 statutu;

na zasadzie tego rozliczenia następuje ostateczne rozdzielanie kwot z wymiarów opłat na „Fundusz Naftowy” (§ 60, pkt b)) za rok kalendarzowy, z uwzględnieniem wypłat, przeprowadzonych na podstawie pkt. a) niniejszego paragrafu.

§ 65. Rozliczenie zatwierdza Komisarz Rządowy. Reklamacje winny być wnoszone w ciągu czternastu dni od daty otrzymania rozliczenia. W ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji, odrzucającej reklamację, służy prawo odwołania do Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 66. Wypłaty kwot wynikających z rozliczeń skutecznie Zarząd w miarę otrzymywanych przelewów z „Funduszu Naftowego”.

Raportowanie.

§ 67. Uczestnicy obowiązani są przysyłać „Polskiemu Eksportowi Naftowemu” do dnia dziesiątego każdego miesiąca, za miesiąc ubiegły, szczegółowe raporty co do:

- a) przeróbki ropy i gazu ziemnego,
- b) wytwórczości produktów naftowych z uwzględnieniem jakości, według §§ 33, 34, 35, 36 i 37,
- c) wytwórczości gazoliny,
- d) zużycia własnego,
- e) wysyłek na rynek krajowy i zagraniczny,
- f) obrotu międzyrafineryjnego, oraz
- g) stanu zapasów,

posługując się w tym celu formularzami, ustalonymi przez Zarząd.

Zgodność danych, zawartych w raportach, winna być zaświadczona przez Kontrolę Skarbową.

C Z E S C III.

CZYNNOŚCI HANDLOWE.

A. Eksport.

Postanowienia zasadnicze.

§ 68. Eksport produktów naftowych odbywa się wyłącznie w ramach i za dyspozycją „Polskiego Eksportu Naftowego”.

Sprzedaże dokonywane być mogą za pośrednictwem „Polskiego Eksportu Naftowego”, bądź też bezpośrednio przez uczestników za dyspozycją „Polskiego Eksportu Naftowego”, o ile poszczególne przepisy niniejszego statutu (§ 69) nie zawierają postanowień odmiennych.

Zamiar i sposób sprzedaży produktów naftowych — stosownie do poprzedniego ustępu — zgłaszają uczestnicy Zarządowi.

Czynności związane z handlem przeprowadza Zarząd wedle wskazówek i pod nadzorem Komitetu Handlowego.

§ 69. Eksport parafiny odbywa się wyłącznie przez „Polski Eksport Naftowy”.

Umowy specjalne, zawarte z zagranicznymi kontrahentami przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 5 maja 1935 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 12 października 1932 r. w sprawie przymusowej organizacji obrotu zagranicznego olejem skalnym i produktami naftowymi (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 258), a dotyczące eksportu parafiny, będą wykonywane zgodnie z postanowieniami, zawartymi w § 1 tegoż rozporządzenia przez Zarząd „Polskiego Eksportu Naftowego”, który kieruje się zasadami niniejszego statutu.

Uczestnicy „Polskiego Eksportu Naftowego” w terminie wyznaczonym przez Zarząd wręczają mu wszelkie oryginalne lub uwierzytelnione odpisy umów, ksiąg i dokumentów, potrzebnych do wykonywania eksportowych umów parafinowych.

§ 70. Przy sprzedażach dokonywanych bezpośrednio przez uczestników zachowane być muszą następujące warunki:

- a) sprzedawane ilości mieścić się będą w granicach kontyngentu eksportowego uczestnika (§ 77),
- b) sprzedaże dokonywane będą po cenach nie niższych od cen minimalnych (§ 71),
- c) dotrzymane będą inne warunki ustalone przez Komitet Handlowy.

Zarządowi winny być w terminie i w sposób prezeń ustalony przedstawiane wszystkie dokumenty, stwierdzające warunki transakcji.

§ 71. Cena minimalna jest to cena, poniżej której sprzedaż danego produktu na określonym rynku nie może być dokonywana, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 73.

Ceny minimalne ustala Komitet Handlowy dla każdego poszczególnego rynku i dla każdej grupy rozliczeniowej; grupy rozliczeniowe ustala Komitet Handlowy, dzieląc grupy produktów (§ 33) według rodzaju, jakości i transakcyjnej wartości handlowej poszczególnych produktów.

Komitet Handlowy może ryczałtowo określić niektóre elementy kalkulacyjne cen minimalnych, jak np. koszty przeładunku, magazynowania, opakowania itp.

§ 72. Umowy wyłącznościowe są to umowy zawarte przez „Polski Eksport Naftowy” lub jednego, względnie więcej uczestników, w których odbiorcy zagranicznemu zapewniono ochronę rynku.

Umowy te muszą być zatwierdzone przez Komitet Handlowy.

W umowach wyłącznościowych mają prawo brać udział wszyscy uczestnicy na zasadzie klucza przewidzianego w § 77.

Uczestnikom nie wolno dostarczać produktów do krajów, dla których zatwierdzonych przez Komitet Handlowy umowy wyłącznościowe gwarantują ochronę rynku, poza ich udziałem w danej umowie wyłącznościowej, nawet w wypadku zrzeczenia się udziału w dostawach na poczet umowy wyłącznościowej.

Komitet Handlowy może także nadać charakter umowy wyłącznościowej dostawom bezpośrednim, dokonywanym w ramach konwencji lub porozumień z odbiorcami zagranicznymi lub organizacjami tych odbiorców (rynki wyłącznościowe).

§ 73. Na życzenie uczestnika Zarząd może zezwolić na dokonanie transakcji poniżej ceny minimalnej lub w ogóle na warunkach gorszych od określonych przez Komitet Handlowy, o ile transakcja taka nie będzie szkodliwa dla polityki handlowej organizacji.

Sprzedaż taka nie wchodzi do wzajemnego wyrównania przeciętnych cen, z wyjątkiem wypadku, gdy cena uzyskana okazała się równą lub wyższą od przeciętnej ceny obliczonej dla danej grupy rozliczeniowej przez „Polski Eksport Naftowy” od początku roku kalendarzowego do końca tego kwartału, w którym sprzedaż została dokonana.

Sprzedaże tego rodzaju obciążają kontyngenty wysyłek eksportowych uczestników biorących w nich udział.

§ 74. Produkty uboczne, wymienione w § 37, pkt 3), oraz produkty, odpowiadające postanowieniom § 37, pkt 4), mogą być sprzedawane przez uczestników bezpośrednio jedynie za poprzednim zawiadomieniem i pod kontrolą „Polskiego Eksportu Naftowego”.

Przy eksporcie produktów mieszanych, tj. składających się tylko w części z produktów pochodzenia ropnego, obowiązują przepisy ustalone w § 37.

Udział w sprzedaży.

§ 75. Każdy uczestnik ma prawo do wzięcia udziału w każdej sprzedaży eksportowej według ustalonego z góry dla każdego kwartału (kwartału obliczeniowego) prowizorycznego klucza procentowego (§ 77), na podstawie którego w ciągu tego kwartału powinien „Polski Eksport Naftowy” określać uczestnikom przydziały eksportowe.

Uczestnicy mogą zgłaszać w ramach postanowień niniejszego statutu takie ilości produktów do sprzedaży eksportowej, jakie uznają za stosowne.

Cofnięcie w całości lub w części ilości zgłoszonej do sprzedaży może nastąpić o tyle, o ile zaciągnięte już zobowiązania na to pozwolą, co stwierdza Zarząd.

Zarząd udziela dyspozycji wysyłkowych w miarę możliwości wszystkim uczestnikom równomiernie i przeprowadza wyrównanie ilościowe w miarę możliwości z końcem każdego kwartału na zasadzie klucza prowizorycznego, oraz z końcem każdego roku operacyjnego na zasadzie klucza definitywnego.

Uczestnicy obowiązani są o dokonanych ekspedycjach zawiadomić „Polski Eksport Naftowy” w dniu wysyłki za pomocą wykazów wagi, a „Polski Eksport Naftowy” prowadzi ewidencję tych wysyłek.

§ 76. W dostawach dokonywanych do poszczególnych krajów w ramach kontyngentów ilościowych lub kwotowych, przewidzianych przez międzyrządowe układy kontyngentowe, dewizowe, clearingowe i kompensacyjne, „Polski Eksport Naftowy” zapewni wszystkim uczestnikom równomierny udział na zasadzie klucza, przewidzianego w § 77.

§ 77. Kwartałny klucz prowizoryczny oblicza się w sposób następujący:

Do zapasów produktów znajdujących się w zakładach przerobczych, na eksportowych składach konsygnacyjnych w Gdyni i Gdańsku, oraz w drodze do Gdyni i Gdańska, istniejących w pierwszym dniu miesiąca, poprzedzającego o cztery miesiące kwartał obliczeniowy, dodaje się ilość łącznej masy eksportowej trzech miesięcy, poprzedzających o jeden miesiąc pierwszy miesiąc kwartału obliczeniowego.

Uzyskane w ten sposób dla poszczególnych uczestników ilości dodaje się i na ich podstawie określa się wzajemny stosunek procentowy do ogólnej sumy (klucz prowizoryczny).

Definitywny klucz procentowy oblicza się za każdy ubiegły rok kalendarzowy w sposób następujący:

Do istniejących w pierwszym dniu tego roku zapasów produktów w zakładach przerobczych, na eksportowych składach konsygnacyjnych w Gdyni i Gdańsku, oraz ilości eksportowych, znajdujących się w drodze do Gdyni i Gdańska dodaje się ilość łącznej masy eksportowej tegoż roku, a uzyskaną sumę pomniejsza się o niedobory ekspedycyjne, bądź powiększa się o przekroczenia ekspedycyjne, powstałe w ciągu poprzedniego roku obliczeniowego; w ten sposób uzyskane dla poszczególnych uczestników ilości dodaje się i na ich podstawie określa się stosunki procentowe do ogólnej sumy (klucz definitywny).

Zarówno klucz prowizoryczny, jak i definitywny oblicza się dla każdej grupy produktów (§ 33 i 39) oddzielnie.

Fakturowanie.

§ 78. Faktury wystawiane są przez „Polski Eksport Naftowy” w imieniu uczestników, którzy w dostawie wzięli udział, bądź też za jego zgodą przez placówki sprzedażne lub uczestników „Polskiego Eksportu Naftowego”.

Jeżeli faktura nie jest wystawiona przez „Polski Eksport Naftowy”, odpis jej winien być przesłany „Polskiemu Eksportowi Naftowemu” w dniu wystawienia.

Obrót pieniężny.

§ 79. Gotówka, zainkasowana za dostawy eksportowe przez „Polski Eksport Naftowy”, lub przedstawicielstwa zagraniczne, winna być niezwłocznie przekazana bezpośrednio uczestnikowi, który daną dostawę wykonał, po potrąceniu prowizji na rzecz organizacji zagranicznych, ewentualnych kosztów za przeładunek i magazynaż, zaległych udziałów danego uczestnika w kosztach handlowych „Polskiego Eksportu Naftowego”, jako też sum, należnych innym uczestnikom, a wynikających z dokonanych już rozliczeń (§ 80).

„Polski Eksport Naftowy” może w wypadkach dostaw zbiorowych zarządzić przekazanie należności za daną dostawę na swoje konto bankowe z tym, że sam dokona rozdziału odpowiadających kwot między uczestników, biorących udział w tej dostawie.

Rozliczenie.

§ 80. „Polski Eksport Naftowy” przeprowadza wspólne rozliczenie i wyrównanie pieniężne wszystkich transakcji eksportowych, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 73.

Rozliczenie to ma na celu, aby każdy uczestnik za całą ilość produktu, należącą do tej samej grupy rozliczeniowej, dostarczoną w okresie obliczeniowym, otrzymał co najmniej średnią z cen minimalnych według parytetu Borysławia.

Dostawy na poczet umów wyłącznościowych rozlicza się na podstawie faktycznych cen transakcyjnych.

Sprzedaży parafiny rozlicza się na podstawie faktycznych cen transakcyjnych.

Na przeciętną cenę rozliczeniową w danej grupie rozliczeniowej składają się zarówno ceny z dostaw, rozliczanych po cenach minimalnych, jak i z dostaw, rozliczanych po cenach transakcyjnych.

Ewentualnie uzyskane nadwyżki ponad ceny minimalne ze sprzedaży dokonywanych bezpośrednio przez uczestników nie będą wspólnie rozliczane i przypadają uczestnikom biorącym udział w danej sprzedaży.

Ceny minimalne lub transakcyjne, odpowiadające każdej sprzedaży, rekalkuluje się na parytet Borysław „loco wagon stacja”. Uczestnicy obowiązani są dostarczyć „Polskiemu Eksportowi Naftowemu” wszelkich informacji i dowodów o frachtach, kosztach przeładunku, clach, opłatach itp.

Rozliczenie odbywa się prowizorycznie, co kwartał. Ostateczne rozliczenie roczne ma nastąpić do trzech miesięcy po upływie roku obliczeniowego.

Wyrównanie różnic pieniężnych, powstałych na korzyść jednego lub więcej uczestników, wynikających z rozliczeń tak prowizorycznych, jak i ostatecznych, winno nastąpić gotówką w dni 14 po doręczeniu uczestnikom obliczenia przez „Polski Eksport Naftowy”.

Jakość produktów.

§ 81. Uczestnicy mają obowiązek dostarczać produkty takiej jakości, jaka została ustalona w warunkach transakcji.

Uczestnicy są odpowiedzialni zarówno wobec odbiorcy, jak i „Polskiego Eksportu Naftowego” za to, że towar ekspediovany z ich rafinerii będzie odpowiadał warunkom sprzedaży.

„Polski Eksport Naftowy” jest zobowiązany przy zawieraniu transakcji na sprzedaż produktów, których własności odbiegają od przeciętnych norm, uzyskać przedtem zgodę uczestników, którzy mieli w niej wziąć udział.

Straty.

a) Straty z poszczególnych dostaw.

§ 82. Odpowiedzialność za szkody, spowodowane przez uczestnika wskutek niedotrzymania warunków dostawy, ponosi wyłącznie ten uczestnik, i to zarówno wobec odbiorcy i „Polskiego Eksportu Naftowego”, jak i innych uczestników.

W wypadkach zbiorowej dostawy, o ile winy poszczególnych uczestników nie da się ustalić, ponoszą w tym zakresie, co w ustępie pierwszym, odpowiedzialność wszyscy uczestnicy, którzy w zbiorowej dostawie brali udział w stosunku do udziału w danej dostawie.

§ 83. Bonifikaty, które z winy dostawcy muszą być udzielone odbiorcom na zasadzie wyroku sądu powszechnego, bądź Sądu Polubownego, bądź też zgodnego porozumienia z odbiorcą, — obciążają uczestnika, który dostarczył daną partię towaru.

„Polski Eksport Naftowy” ma obowiązek natychmiastowego zawiadomienia dostawcy o każdej reklamacji.

Dobrowolne porozumienie się „Polskiego Eksportu Naftowego” z odbiorcą co do załatwienia reklamacji może nastąpić jedynie za zgodą dostawcy.

Przy dostawach zbiorowych miarodajną jest zgoda większości dostawców w stosunku do udziału w danej dostawie.

Zarząd ma prawo w razie konieczności przyznać odbiorcy bonifikatę ze względów handlowych.

Bonifikat, przyznanych w myśl ustępu pierwszego i trzeciego niniejszego paragrafu, nie uwzględnia się przy obliczaniu cen przeciętnych, a natomiast uwzględnia się przy nim bonifikaty, przyznane w myśl ustępu czwartego.

b) Inne straty.

§ 84. Inne straty, wynikające z działalności handlowej, rozlicza się pomiędzy wszystkich

uczestników, sprzedających za pośrednictwem „Polskiego Eksportu Naftowego” w stosunku do kwot, uzyskanych za dostarczone w eksporcie przez każdego z nich produkty w tym roku obliczeniowym, w którym strata powstała, — z wyjątkiem tych strat, za które poszczególni uczestnicy sami ponoszą odpowiedzialność.

B. Import.

Import produktów naftowych.

§ 85. Import wszelkich produktów naftowych i mieszanych z nimi odbywa się w ramach i za dyspozycją „Polskiego Eksportu Naftowego” — zgodnie z obowiązującymi przepisami przywzowowymi.

Zarząd może zezwolić poszczególnym importerom na dokonywanie transakcji bezpośrednio — i wtedy tego rodzaju transakcje winny odbywać się pod ścisłą kontrolą „Polskiego Eksportu Naftowego”.

„Polskiemu Eksportowi Naftowemu” winny być składane na każde jego żądanie szczegółowe materiały, dotyczące importowanych produktów naftowych oraz warunków transakcji.

„Polski Eksport Naftowy” prowadzi ewidencję importu produktów naftowych.

C. Import i eksport oleju skalnego.

§ 86. Obrót zagraniczny olejem skalnym (przywóz i wywóz) może odbywać się jedynie przez „Polski Eksport Naftowy” na zasadzie § 17 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 stycznia 1936 r.

C Z E Ś C IV.

SANKCJE.

Skutki niedopełnienia obowiązków przez uczestników.

§ 87. Naruszenia postanowień niniejszego statutu podlegają karom, przewidzianym w art. 5 ustawy z dnia 18 marca 1932 r.

Zarząd jest obowiązany zawiadomić pisemnie Komisarza Rządowego o wszelkich wykroczeniach przeciw statutowi. Wnioski o ukaranie przesyła właściwym władzom Komisarz Rządowy.

§ 88. Wysłanie na rynek krajowy większej ilości produktów od stwierdzonej przez Komisarza Rządowego w zawiadomieniu (§ 44) podlega grzywnie, odpowiadającej równowartości produktów, o które został przekroczony kontyngent. Równowartość ta będzie obliczona na zasadzie krajowej ceny hurtowej (§ 13, ust. 4 rozporządzenia z dnia 30 stycznia 1936 r.) danego produktu z miesiąca, w którym nastąpiło przekroczenie.

Grzywny wymierza Komisarz Rządowy.

Niezależnie od ukarania „Polski Eksport Naftowy” przeprowadzi uzupełnienie uszczuplonej masy eksportowej z najbliższej produkcji.

§ 89. W razie niedostarczenia przez uczestników raportów, wymaganych przez Zarząd w myśl postanowień niniejszego statutu i w terminach przez niego ustalonych, Zarząd jest uprawniony przy przeprowadzeniu obliczeń dla tego uczestnika przyjąć dane, które na podstawie posiadanych materiałów uzna za odpowiednie. Uczestnik nie może z tego powodu mieć żadnych roszczeń do „Polskiego Eksportu Naftowego”, jak również nie może domagać się ani sprostowania, ani też odszkodowania.

§ 90. Każdy uczestnik odpowiada wobec „Polskiego Eksportu Naftowego” i innych uczestników, stosownie do postanowień ustaw cywilnych, za wszelkie straty i szkody, któreby poniesli wskutek nienależytego lub nieterminowego dopełnienia przez nich obowiązków, wynikających z niniejszego statutu, lub zobowiązań, zaciągniętych na jego podstawie wobec nich, lub osób trzecich.

C Z E Ś C V.

STAŁY SĄD POLUBOWNY.

§ 91. Sprawy sporne między „Polskim Eksportem Naftowym” a jego uczestnikami, oraz między samymi uczestnikami, wynikające z działalności „Polskiego Eksportu Naftowego”, rozstrzyga Sąd Polubowny.

Uchwały i zarządzenia władz i organów „Polskiego Eksportu Naftowego”, których prawomocność lub ważność zawisła jest — stosownie do postanowień niniejszego statutu lub innych obowiązujących przepisów — od zgody i zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu, albo Komisarza Rządowego, nie mogą być zaskarżone do Sądu Polubownego.

§ 92. Sąd Polubowny orzeka w komplecie złożonym z przewodniczącego i dwóch sędziów.

§ 93. Przewodniczącym w liczbie pięciu wybierają Rada Nadzorcza w głosowaniu tajnym, na pierwszym w roku posiedzeniu, większością 80% oddanych głosów.

Gdyby jeden lub więcej kandydatów takiej większości nie osiągnął, manuje brakujących przewodniczących prezes Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie, z listy złożonej przez Zarząd, zawierającej nazwiska wszystkich kandydatów, którzy nie zostali wybrani; gdyby lista tak ułożona nie zawierała przynajmniej dwukrotnie większej ilości nazwisk od wakujących miejsc, listę uzupełnia Zarząd osobami, wymienionymi po jednej przez każdego członka Rady Nadzorczej.

Funkcjonariusze lub członkowie władz jakiegokolwiek przedsiębiorstwa naftowego (kopalnia, rafinerii, gazolinowego, magazynowego, rurociągowego czy handlowego) lub firmy zainteresowanej finansowo w przedsiębiorstwie jednego z uczestników nie mogą — z wyjątkiem jedno; myślnego wyboru — sprawować funkcji przewodniczących.

Przewodniczącego kompletu orzekającego wybierają z listy przewodniczących wyznaczonych przez strony sędziowie. Jeżeli sędziowie nie dokonają w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia ich zawiadomienia o wyznaczeniu, wyboru przewodniczącego, wówczas przewodniczącego wyznaczy prezes Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie, uwzględniając, o ile możliwości, zasadę kolejnego przewodniczenia.

Kadencja przewodniczących trwa do czasu wyboru nowych przewodniczących. Niezależnie od tego przewodniczący, wyznaczony do sprawy, sprawuje czynność aż do zakończenia sporu.

§ 94. Każda ze stron wyznacza jednego sędziego.

Strona, która wyznaczyła sędziego, zawiadomi o tym przeciwnika, wzywając go, aby w ciągu tygodnia również wyznaczył sędziego i zawiadomił go o swym wyborze.

Zawiadomienia dokonywa się listem poleconym.

Jeżeli w skład jednej ze stron wchodzi dwóch lub więcej uczestników, wybierają one sędziego większością głosów.

Gdyby z jakichkolwiek przyczyn przeciwnik lub przeciwnicy w ciągu tygodnia nie wyznaczyli sędziego, wówczas wyznaczy sędziego na wniosek którejkolwiek strony prezes Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

§ 95. Ponadto mają analogiczne zastosowanie przepisy artykułów 482, 484, 486 § 1, 487, 488, 489, 494, 495, 496, 497, 498, 499 oraz 500 do 505 księgi trzeciej kodeksu postępowania cywilnego.

C Z E S C VI.

NADZÓR PANSTWOWY.

§ 96. Komisarz Rządowy czuwa nad tym, aby działalność „Polskiego Eksportu Naftowego” była zgodna z postanowieniami ustawy z dnia 18 marca 1932 r. i wydanych na jej podstawie rozporządzeń i zarządzeń, oraz przepisami niniejszego statutu, jak również nad tym, by działalność ta odpowiadała celom i zadaniom organizacji.

Komisarz Rządowy jest uprawniony do:

- wglądania we wszystkie akta, księgi, rachunki, i rozliczenia „Polskiego Eksportu Naftowego”, a władze organizacji obowiązane są dostarczyć mu wszelkich żądanych wyjaśnień i materiałów,
- brania udziału w zebraniach władz organizacji i zabierania na nich głosu bez względu na kolejność mówców i porządek obrad,
- zgłaszania do porządku obrad spraw przez siebie wskazanych,
- żądania zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Uczestników, Rady Nadzorczej i Komitetu Handlowego,
- uchylania nałożonych umotywowanym pisemnym zarządzeniem w terminie do dni siedmiu od chwili dojdęcia do jego wiadomości uchwał i zarządzeń władz „Polskiego Eksportu Naftowego”, niezgodnych z postanowieniami ustawy z dnia 18 marca 1932 r. i wydanych na jej podstawie rozporządzeń i zarządzeń, oraz niniejszego statutu, — władze zaś organizacji mogą w terminie dni siedmiu od tego zarządzenia Komisarza Rządowego odwołać się do Ministra Przemysłu i Handlu, który rozstrzyga sprawę ostatecznie,
- zawieszania uchwał i zarządzeń władz „Polskiego Eksportu Naftowego”, jeśli nie odpowiadają one celom i zadaniom organizacji; w tym przypadku winien Komisarz Rządowy w terminie trzydniowym od daty zawieszenia skierować sprawę w celu rozstrzygnięcia do Ministra Przemysłu i Handlu; gdyby do rozstrzygnięcia nie nastąpiło w terminie czterech tygodni od daty przedstawienia sprawy Ministrowi Przemysłu i Handlu, wówczas uchwała lub zarządzenie „Polskiego Eksportu Naftowego” odzyskuje swą moc.

Zarówno uchylenie, jak i zawieszenie przez Komisarza Rządowego uchwał i zarządzeń władz „Polskiego Eksportu Naftowego” wstrzymuje niezwłocznie ich wykonanie aż do ostatecznego rozstrzygnięcia w myśl punktów e) lub f) niniejszego paragrafu.

§ 97. W szczególności Komisarzowi Rządowemu przysługują uprawnienia, wynikające z po-

szczególnych przepisów niniejszego statutu, a mianowicie:

- udzielanie zgody na wykonywanie przez „Polski Eksport Naftowy” czynności niewynikających z przepisów prawnych, lecz zleconych przez uczestników (§ 2 pkt h),
- składania Ministrowi Przemysłu i Handlu wniosków w sprawie zatwierdzenia budżetów, czuwania nad wykonywaniem budżetu, oraz nad rozdziałem i — iszczaniem opłat nałożonych na uczestników (§ 8),
- rozstrzygnięcia o zarzutach co do umieszczenia uczestników w spisie, przeznaczonym do oceny prawa głosowania na Zgromadzeniu Uczestników i oznaczenia ich masy eksportowej w tym czasie (§ 14),
- przewodniczenia na pierwszym posiedzeniu nowowybranej Rady Nadzorczej (§ 20),
- składania Ministrowi Przemysłu i Handlu do zatwierdzenia uchwały Rady Nadzorczej co do wyboru dyrektora (§ 22),
- ekskludacji wraz ze swymi uwagami Ministrowi Przemysłu i Handlu rocznego sprawozdania Zarządu (§ 30),
- rozstrzygnięcia wątpliwości co do zaliczania poszczególnych produktów do właściwych grup, oraz zatwierdzenia zmian w ugrupowaniu produktów (§ 3),
- zatwierdzenia decyzji „Polskiego Eksportu Naftowego” w sprawie zwolnienia od obowiązku wydzielania masy eksportowej produktów atypowych i wydawania, w razie potrzeby, zarządzeń co do uregulowania zbytu produktów ubocznych i atypowych (§ 37),
- wyznaczania dla przedsiębiorstw świeżo uruchomionych oraz wznowiających przeróbkę po dłuższej przerwie ilości, jakie będą one obowiązane wydzielić w pierwszych dwóch miesiącach do masy eksportowej, oraz ilości, jakie będą miały prawo wysłać w tymże czasie na rynek krajowy (§ 40),
- zatwierdzenia uchwał Rady Nadzorczej w sprawie zmiany podstawy kontyngentowatwórczej (§ 40),
- stawiania wniosków w sprawie zmiany procentu masy eksportowej (§ 41),
- rozstrzygnięcia odwołań uczestników od decyzji Zarządu w sprawach zmian procentu masy eksportowej (§ 41, ustęp ostatni),
- aprobowania wyrównania kontyngentów w formie odszkodowania pieniężnego (§ 42, ustęp przedostatni),
- wydawania w razie potrzeby instrukcji wyjaśniających do postanowień § 40 do § 42 włącznie,
- zawiadamiania organów Kontroli Skarbowej, sprawujących nadzór nad zakładami uczestników, o ilościach produktów, jakie te zakłady są uprawnione wysłać w danym miesiącu na rynek krajowy (§ 44),
- rozstrzygnięcia odwołań w sprawie wysyłki na rynek krajowy ilości, niewykorzystanych w poprzednich miesiącach (§ 45),
- zezwalania na wysyłki z masy eksportowej na rynek krajowy (§§ 46 i 47),
- udzielania zezwolenia na zarządzenie dostarczania danych, dotyczących krajowych transakcji detalicznych i składowych (§ 56),
- zatwierdzenia przeciętnych cen krajowych i eksportowych (§ 56),
- odraczania terminu zapłaty opłat na „Fundusz Naftowy” do dni trzydziestu (§ 58),
- zatwierdzenia rozliczeń, dotyczących rozdziału „Funduszu Naftowego” (§ 65),
- nakładania grzywien (§ 88) i składania właściwym władzom wniosków o ukaranie za przekroczenia statutu oraz uchwał i zarządzeń władz „Polskiego Eksportu Naftowego” i Komisarza Rządowego (§ 87),
- przedkładania Ministrowi Przemysłu i Handlu wniosków co do zmian statutu (§ 100).

§ 98. W razie zarządzanej likwidacji „Polskiego Eksportu Naftowego” zachowuje Komisarz Rządowy, w odniesieniu do działalności likwidatorów, wszystkie w poprzednich paragrafach wyliczone uprawnienia i bierze udział w likwidacji aż do jej zakończenia.

C Z E S C VII.

PRZEPISY KONCOWE.

Likwidacja organizacji.

§ 99. W razie zarządzanego przez Ministra Przemysłu i Handlu rozwiązania organizacji „Polski Eksport Naftowy” następuje likwidacja tejże. Sposób likwidacji określi Zgromadzenie Uczestników, które wybierze likwidatorów w oznaczonej przez siebie liczbie i oznaczy ich zakres działania, oraz ustanowi ich wynagrodzenie.

Uchwały te podlegają zatwierdzeniu Ministra Przemysłu i Handlu. Z chwilą zatwierdzenia gasną mandaty Rady Nadzorczej i Zarządu, natomiast uprawnienia Zgromadzenia Uczestników pozostają w mocy aż do czasu ukończenia likwidacji, tj. do czasu przyjęcia sprawozdania likwidacyjnego.

Zgromadzenie Uczestników zwolnia likwidatorów.

Uprawnienia do brania udziału w Zgromadzeniu Uczestników, oraz uprawnienia do głosowania pozostają na cały czas likwidacji niezmienione w tym samym zakresie, w jakim uprawnienia te przysługiwały uczestnikom na Zgromadzeniu Uczestników, na którym likwidację uchwalono.

O ile statut niniejszy nie stanowi inaczej, do postępowania likwidacyjnego należy stosować w drodze analogii przepisy, dotyczące likwidacji spółek akcyjnych.

Majątek pozostały po pokryciu kosztów likwidacji i zobowiązań „Polskiego Eksportu Naftowego” będzie zużyty stosownie do uchwały Zgromadzenia Uczestników.

Zmiany statutu.

§ 100. Zmiany niniejszego statutu mogą nastąpić w drodze zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Komisarza Rządowego.

Zgromadzenie Uczestników może uchwałą powziąć większością 75 % oddanych głosów wystąpić do Ministra Przemysłu i Handlu z wnioskiem o zmianę niniejszego statutu. Uchwała taka może być powzięta tylko wtedy, jeśli sprawa zmiany statutu była umieszczona na ogłoszonym porządku obrad Zgromadzenia.